



وضعیت مصرف ارز ترجیحی طی هفت ماهه ۱۳۹۹

- طبق اعلام ۳ آبان ۱۳۹۹ بانک مرکزی، طی هفت ماهه نخست سال جاری در مجموع حدود ۶,۲ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی (ترجیحی) برای واردات اقلام اساسی، دارو و تجهیزات پزشکی با هماهنگی وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصرف شده است. در گزارش قبلی بانک مرکزی برای نیمه نخست ۱۳۹۹، میزان ارز ترجیحی مصرف شده معادل ۵,۳ میلیارد دلار اعلام شده بود که بنظر می‌رسد در مهر ماه تخصیص ارز بیش‌تری (۹۴۷ میلیون دلار) نسبت به میانگین ماهانه نیمه نخست سال (۸۷۸ میلیون دلار) انجام شده است. در گزارش اخیر بانک مرکزی موردی تحت عنوان "سایر" اضافه شده که مشخص نیست چه اقلامی را شامل می‌شود ولی ۱۳۷ میلیون دلار برای واردات آن مصرف شده است. در مقایسه با رقم ۱۵ میلیارد دلار ارز تخصیص یافته برای واردات اقلام اساسی در سال ۱۳۹۸، رقم مصرف شده در هفت ماهه ۱۳۹۹ تقریباً معادل ۴۱ درصد رقم کل سال قبل و در مقایسه با رقم تعیین شده برای سال ۱۳۹۹، حدود ۷۸ درصد است.

ارز تخصیصی به واردات کالاهای اساسی طی هفت ماهه نخست ۱۳۹۹ - می‌یون دلار

کالاهای مشمول	سهامیه کل سال ۱۳۹۹	سهم از کل (%)	مصرف ۷ ماهه نخست ۱۳۹۹	سهم از کل مصرف (%)
اقلام اساسی	۵۵۰۰	۶۸,۷۵	ذرت دامی	۲۶,۱
			روغن خام	۱۲,۵
			دانه‌های روغنی	۱۲,۵
			کنجاله	۱۰,۳
			گندم	۵,۳
			جو	۴,۲
			کود	۰,۶
			کاغذ	۰,۵
تجهیزات و ملزومات پزشکی	۱۵۰۰	۱۸,۷۵	۵۴۴	۶۱,۵
دارو و مواد اولیه دارو	۱۰۰۰	۱۲,۵	۷۵۰	۹۸,۵
سایر			۱۳۷	۲,۲
جمع کل	۸۰۰۰	۱۰۰	۶۲۱۴	۱۰۰



- تورم هفت ماهه نخست سال ۱۳۹۹ برای گروه اقلام خوراکی و آشامیدنی برابر با ۲۲,۷ درصد است. میانگین تورم ماهانه برای این گروه کالایی طی هفت ماهه مزبور برابر با ۳,۴ درصد بوده که این رقم برای گروه روغن‌ها و چربی‌ها که ۲۵ درصد از کل مصرف ارز ترجیحی، طی ۷ ماهه سال جاری را به خود اختصاص داده، بیشتر و حدود ۴,۶ درصد است. قابل توجه است که میزان افزایش شاخص قیمت گروه روغن‌ها و چربی‌ها فقط طی یک ماه مهر ۱۳۹۹ برابر با ۱۶,۲ درصد اعلام شده است.
- گروه بعدی خوراکی که سهم بالایی از تخصیص و مصرف ارز ترجیحی را به خود اختصاص داده، گروه گوشت قرمز و ماکیان است. میانگین تورم هفت ماهه ۱۳۹۹ این گروه، برابر با ۳,۷ درصد و تورم مهر ماه ۱۳۹۹ آن هم ۳,۶ درصد است که رقم بالایی است. قابل توجه است که تورم ماهانه مهر ۱۳۹۸ این گروه منفی ۲,۶ درصد بوده است. اقلام اساسی شامل ذرت، کنجاله و جو مشمول مصرف ارز ترجیحی هستند که در مجموع حدود ۴۱ درصد از کل ارز ۴۲۰۰ تومانی را به خود اختصاص داده‌اند.
- روند افزایشی بهای اکثر اقلام غذایی اساسی در کشور در حالی صورت می‌گیرد که در سطح جهانی به علت بروز همه‌گیری کووید-۱۹ و کاهش تقاضا، طی نیمه نخست ۲۰۲۰، افت قابل توجهی در قیمت اقلامی از جمله ذرت دامی، دانه-روغن خام و کنجاله سویا، جو و گوشت ماکیان اتفاق افتاد. طبق داده‌های سازمان جهانی غذا فائو، طی نه ماهه اول ۲۰۲۰، شاخص قیمت جهانی گوشت ۱۱,۵ درصد و شاخص گروه روغن‌ها حدود ۳,۷ درصد افت کرده است. همچنین افت قیمت جو طی نه ماهه نخست ۲۰۲۰ حدود ۳۰ درصد، افت بهای گوشت ماکیان ۲۹ درصد و افت قیمت ذرت دامی، حدود ۳ درصد است. با وجود افت جهانی قیمت اقلام اساسی کشاورزی غذایی، افزایش شاخص قیمت گروه گوشت قرمز و ماکیان در ایران طی هفت ماهه نخست سال ۱۳۹۹ برابر با ۲۶ درصد و افزایش شاخص قیمت گروه چربی‌ها و روغن‌ها برابر با ۳۲ درصد است و رشد قیمت‌های مزبور در حالی است که برای تامین نهاده‌های موردنیاز برای تولید این اقلام دلار ۴۲۰۰ تومانی که تقریباً یک‌ششم رقم ارز نیمایی است، تخصیص می‌یابد.

